

ปกครอง กษัตริย์เป็นผู้มีอำนาจเด็ดขาด โดยอาศัยกฎหมายเป็นเครื่องมือในการปกครอง สร้างจิตสำนึกของประชาชนให้ตระหนักในประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เป้าหมายสูงสุดในการปกครองคือการบรรลุถึงสังคมในอุดมคติที่ ทัน เฟย จื่อ บอกว่า เป็นสังคมที่ปราศจากชนชั้น ทรัพย์สินส่วนบุคคลและเป็นสังคมที่ไม่อยู่ภายใต้กลไกของกฎหมายใด ๆ ทั้งสิ้น

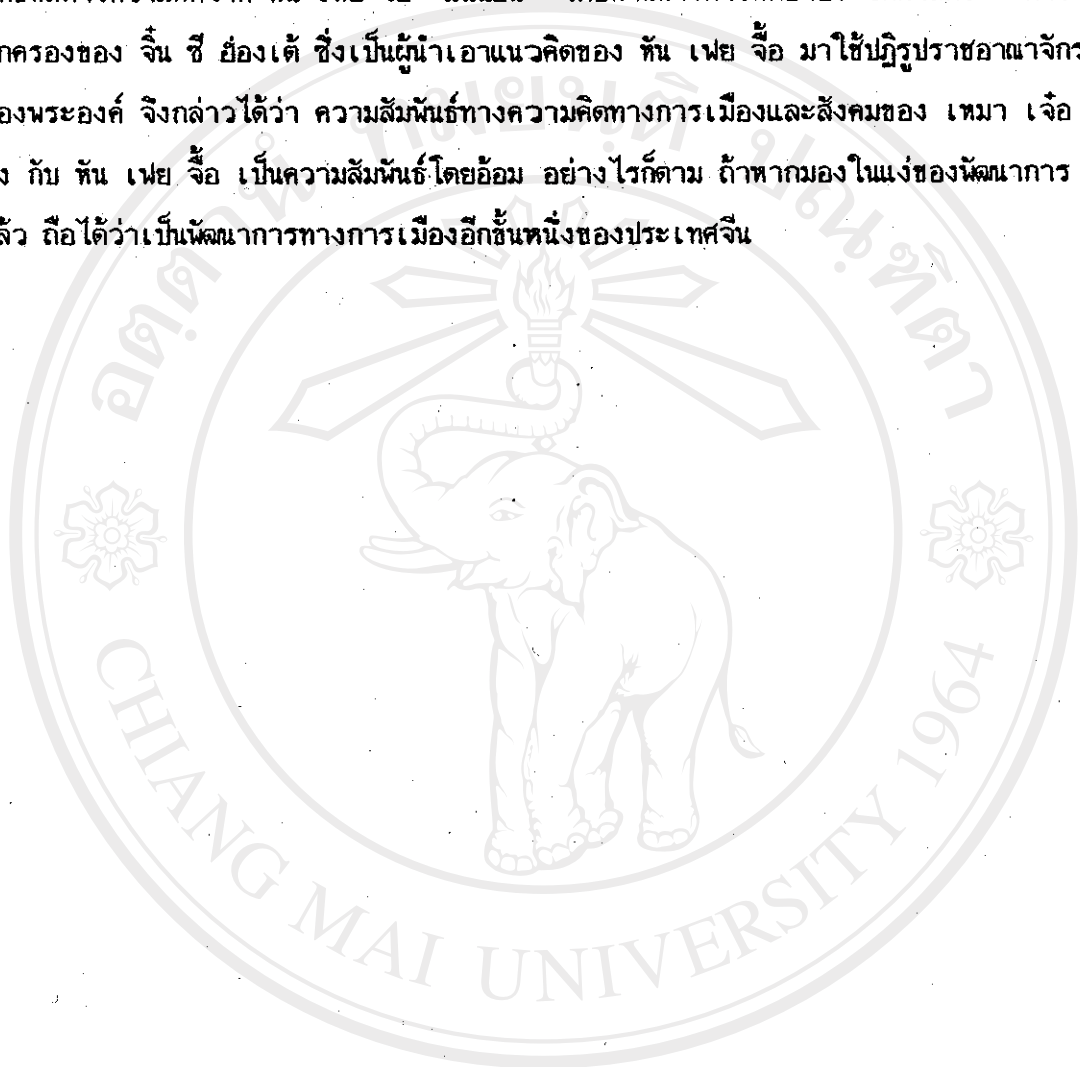
ส่วนแนวความคิดของ เตมา เจ้อ ตุง ในทัศนะที่ว่าด้วย ธรรมชาติของมนุษย์นั้น ถือว่ามนุษย์เกิดมาเท่าเทียมกัน แต่เงื่อนไขทางเศรษฐกิจเป็นตัวแปรทำให้เกิดความไม่เท่าเทียมกัน สิ่งเกิดได้จากการแบ่งชนชั้นในสังคม การที่จะทำให้ประชาชนมีความเสมอภาคกันได้นั้น ต้องอาศัยการปฏิบัติโดยการนำของชนชั้นกรรมาชีพ และชาวนา ซึ่ง เตมา เจ้อ ตุง ถือว่าเป็นชนส่วนใหญ่ของประเทศ ทางด้านการศึกษารัฐบาลเป็นผู้วางแนวทาง โดยเน้นที่การปฏิบัติ ให้ความรู้ทางการเมือง และสร้างความกลมเกลียวสามัคคีระหว่างทหารกับประชาชนเพื่อเป็นฐานในการปฏิวัติสังคม เป้าหมายสูงสุดในการปกครองของ เตมา เจ้อ ตุง คือสังคมคอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นสังคมที่ปราศจากชนชั้น รัฐ และทรัพย์สินส่วนบุคคล ทุกคนจะมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

จากการวิเคราะห์ เปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างกันของทั้งสองทัศนะ ทำให้พบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วมีความคล้ายคลึงกัน เช่น การให้ความสำคัญแก่ปัญหาทางเศรษฐกิจ มีการปฏิรูปที่ดิน รัฐเข้าควบคุมเศรษฐกิจของประชาชน การปกครองแบบรวมอำนาจไว้ที่ศูนย์กลาง การปกครองโดยมอบอำนาจให้ตัวแทนสังคมในอุดมคติที่มีสันติสุข โดยไม่ต้องใช้กฎหมาย

ลักษณะที่คล้ายคลึงกันนี้มีสาเหตุสำคัญ คือการได้รับอิทธิพลจากนักปราชญ์จีนในสมัยโบราณเกี่ยวกับความเป็นมนุษย์นิยม และการเน้นปรัชญาเชิงปฏิบัติที่นำมาใช้แก้ปัญหาอย่างได้ผล ทั้งในด้านส่วนตัวและสังคมส่วนรวม

ส่วนความแตกต่างกันนั้น คือความแตกต่างที่เกิดจากเงื่อนไขของกาลและเทศะ เนื่องจาก ทัน เฟย จื่อ และ เตมา เจ้อ ตุง มีชีวิตอยู่ในยุคสมัยและสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ต่างกัน รายละเอียดของวิธีการปฏิบัติจึงแตกต่างกันไปด้วย

กล่าวโดยสรุป ตามที่ได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ว่า "ลัทธิเหมาเป็นการเน้นตัวของ
ลัทธินิติธรรมนิยมของ หัน เฟย จื่อ" นั้น จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า เหมา เจ๋อ ตุง รับ
อิทธิพลทางความคิดจาก หัน เฟย จื่อ แน่นนอน โดยผ่านทางการศึกษาประวัติศาสตร์ การ
ปกครองของ จิน ซี ย็องเต้ ซึ่งเป็นผู้นำเอาแนวคิดของ หัน เฟย จื่อ มาใช้ปฏิรูปราชอาณาจักร
ของพระองค์ จึงกล่าวได้ว่า ความสัมพันธ์ทางความคิดทางการเมืองและสังคมของ เหมา เจ๋อ
ตุง กับ หัน เฟย จื่อ เป็นความสัมพันธ์โดยอ้อม อย่างไรก็ตาม ถ้าหากมองในแง่ของพัฒนาการ
แล้ว ถือได้ว่าเป็นพัฒนาการทางการเมืองอีกขั้นหนึ่งของประเทศจีน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

must be under government control and in service of the state. And in the administration of the state, the king exercises absolute power with the laws as efficient tools of ruling. The king must inculcate the public spirit in the people. The highest end of government is to achieve an ideal society which, in Han Fei's view, is a society of people enjoying all sorts of equalities and common wealth or welfare. In this society or state people need not keep private property and can live without any needs of laws.

Dealing with the same issue of human nature, Mao Tse Tung holds that all men were born equal and economic conditions create the inequalities among them. This fact is seen in the diversification of people in the state. According to Mao, people can be made equal by means of revolution of workers and peasants who become a majority. In matters of education, it is the state who sets policies and directions with emphasis on practices. In addition, knowledge of political parties and ideologies is an essential part of the people's education. Above all, the unity of the people and harmonious relationships between the people and the military constitute the basis for the revolution of the society.

The supreme end of government, according to Mao, is the Communist Society which is a classless and stateless society without private ownership of property. All people are treated equals.

From the analytical and comparative study of the social philosophical views of Han Fei Tzu and Mao Tse Tung, their

similarities and differences, we have found that largely both the thinkers hold similar views. Both recognize the importance of economic problems and therefore hold that the state should take control over the economy of the country and introduce land reform. Both advocate centralization of power with authorized agents under direct control. Both dreamed of an ideal society where there was perfect peace which needed no laws.

The similar aspects of both thinkers' views on politics and society may be due to the influence of ancient sages who stressed the humanistic concerns for human welfare and the practical benefits of any philosophical principles employed in the solution of social as well as individual problems.

As to the differences of views, they are differences of times and places. Han Fei and Mao lived in different periods of history and in different social environments, therefore, the details of the ways and means to implement their social planning naturally differed.

With reference to the hypothesis of the research : Maoism is a revival of Han Fei's Legalism, we know for sure that Mao Tse Tung was influenced by Han Fei's thoughts through his knowledge of emperor Ch'in Shih Huangti who applied Han Fei's political thoughts in the reformation of his Empire. Thus it can be said that the political and social thoughts of Han Fei and Mao are indirectly related. However, from the political point of view, Maoism may be regarded as a further step in the development of politics in China.